

28 lipca weszła w życie znowelizowana ustawa Prawo zamówień publicznych. Celem nowelizacji było wdrożenie przepisów unijnych dyrektyw, ale także reakcja na najpoważniejsze problemy rynku zamówień publicznych. Implementacji do polskiego prawa wymagały tzw. dyrektywy klasyczna i sektorowa.

Dyrektywy europejskie mają przede wszystkim odformalizować procedury. W tym celu został stworzony Jednolity Europejski Dokument Zamówienia, czyli oświadczenie wykonawcy, składane wraz z ofertą w zamówieniach powyżej progów europejskich, które ma formalnie potwierdzać spełnianie warunków udziału w postępowaniu, brak podstaw do wykluczenia i spełnianie kryteriów selekcji. Konkretnej weryfikacji ma podlegać tylko wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą.

Trzeba zatem wiedzieć, jakie warunki udziału w postępowaniu będzie określał zamawiający, jakie są podstawy do wykluczenia wykonawcy, a katalog tych podstaw został znaczenie poszerzony. Zmieniono także kryteria oceny ofert, inaczej badana będzie rażąco niska cena, duże zmiany zaszyły także w umowach w zakresie zamówień publicznych. Z punktu widzenia przedsiębiorców, ważne są szczególnie środki ochrony prawnej, m.in. wprowadzenie możliwości zaskarżania opisu zamówienia przez zamawiającego i wyboru najkorzystniejszej oferty.

Wykluczenie

W przesłankach do wykluczenia wykonawcy z postępowania dużo się zmieniło. Jest ich więcej i są bardziej szczegółowe. Po pierwsze, tak jak w dyrektywach unijnych, przesłanki są obligatoryjne i fakultatywne.

Obligatoryjne podstawy do wykluczenia wykonawcy z przetargu:

- niespełnienie warunków udziału w postępowaniu,

- skazanie za określony rodzaj przestępstw, np. korupcji w sektorze publicznym, finansowanie terroryzmu, czy przestępstwa środowiskowe (badani pod kątem

Wykluczanie wykonawców w nowym Pzp

Utworzono: czwartek, 04, sierpień 2016 11:34

przestępstw wymienionych powyżej będą nie tylko członkowie zarządu, ale także prokurenci i organy nadzorcze, a więc zakres jest szerszy niż dotychczas),

- zaleganie z podatkami i opłatami (na podstawie ostatecznego wyroku sądu lub ostatecznej decyzji administracyjnej o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek),

- wprowadzenie zamawiającego w błąd, w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa, przy przedstawieniu informacji o niepodleganiu wykluczeniu, spełnianiu warunków udziału w postępowaniu lub tzw. kryteriów selekcji, zatajenie tych informacji, lub niemożność przedstawienia wymaganych dokumentów,

- przedstawienie informacji wprowadzających w błąd zamawiającego, ale w wyniku lekkomyślności lub niedbalstwa,

- bezprawne wpływanie lub próby wpływania na czynności zamawiającego lub pozyskiwanie informacji poufnych,

- uczestniczenie wykonawcy lub jego pracownika w przygotowaniu postępowania o udzielenie zamówienia,

- zawarcie z innymi wykonawcami porozumienia zakłócającego konkurencję,

Uczestnicy zмовы przetargowej będą wykluczani z postępowania nie tylko poprzez odrzucenie takiej oferty, ale na okres trzech lat od zawarcia nieuprawnionych porozumień.

- sądowe orzeczenie zakazu ubiegania się o zamówienie publiczne,

- złożenie odrębnych ofert przez wykonawców należących do tej samej grupy kapitałowej,

Zmieniają się też regulacje dotyczące przynależności do grupy kapitałowej: wykonawca w ciągu trzech dni będzie przekazywał zamawiającemu oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do grupy kapitałowej, może też przedstawić dowody, że powiązania z innym wykonawcą nie prowadzą do zakłócenia konkurencji w postępowaniu. Jeśli tego nie zrobi, może zostać wykluczony z postępowania.

- Zamawiający może w ogłoszeniu o zamówieniu, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie wskazywać na ten dokument, ale z przepisów ustawy jest nałożony obowiązek na wykonawcę złożenia tego oświadczenia, w przypadku przetargu nieograniczonego, w ciągu trzech dni po terminie składania ofert - podkreśliła Małgorzata Stręciwilk, prezes Urzędu Zamówień Publicznych podczas konferencji „Zamówienia publiczne dla MSP w świetle nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych” w czerwcu br. – Jeżeli wykonawca nie złożył tego oświadczenia, zamawiający powinien go wezwać do uzupełnienia braku. Dopiero po

Wykluczanie wykonawców w nowym Pzp

Utworzono: czwartek, 04, sierpień 2016 11:34

nieuzupełnieniu tego braku na wezwanie zamawiającego ziści się podstawa wykluczenia wykonawcy z postępowania.

Fakultatywne podstawy do wykluczenia wykonawcy z przetargu (zamawiający nie ma obowiązku sprawdzania wykonawców pod kątem tych przesłanek). Z postępowania można wykluczyć wykonawcę, który:

- jest w stanie likwidacji, restrukturyzacji lub upadłości, chyba że nie jest przewidziane zaspokojenie wierzycieli przez likwidację majątku upadłego,

- w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał zamówienie publiczne,

- pozostaje w relacji (małżeństwo, pokrewieństwo, powinowactwo, stosunek pracy lub zlecenia) z zamawiającym, osobami reprezentującymi zamawiającego, członkami komisji przetargowej, pracownikami zamawiającego, którzy mają wpływ na wynik postępowania, co może budzić wątpliwości o bezstronność, chyba że jest możliwe zapewnienie bezstronności w inny sposób niż poprzez wykluczenie,

- Jeśli chodzi o tę przesłankę, to mamy wprowadzone nowe podejście do badania konfliktu interesów - dodała Małgorzata Stręciwilk. - Ustawodawca postanowił rozszerzyć badanie konfliktu interesów poprzez weryfikację także innych osób, które mają nawet pośredni wpływ na wynik postępowania, nawet wykonując czynności na podstawie umów cywilno-prawnych. To ostrzejsze podejście do badania konfliktu interesów po stronie zamawiającego.

Wykluczenie wykonawcy powinno być traktowane jako ostateczność, gdy nie da się zapewnić bezstronności w inny sposób. Wcześniej zamawiający powinien wyeliminować z postępowania o zamówienie publiczne osoby, które są w konflikcie interesów z wykonawcą.

- nie wykonał albo nienależycie wykonał wcześniejszą umowę, z przyczyn leżących po stronie wykonawcy, co doprowadziło do rozwiązania umowy lub zasądzenia odszkodowania,

- został prawomocnie skazany za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub środowisku, jeżeli wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny nie niższą niż 3 tys. zł - dotyczy również członka organu zarządzającego lub nadzorczego, współnika, komplementariusza lub prokurenta - a także wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa pracy, ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym (z karą nie mniejszą niż 3 tys. zł),

- naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia, co można wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych.

To bardzo podobna przesłanka do tej obligatoryjnej, ale z innymi środkami

dowodowymi. Tam gdzie jest prawomocny wyrok sądu bądź ostateczna decyzja administracyjna, to wykluczenie następuje z mocy ustawy. Jeżeli są inne środki dowodowe, to wykonawca podlega wykluczeniu tylko wtedy, jeżeli zamawiający przewidział tę podstawę do wykluczenia z postępowania.

Czas obowiązywania podstaw do wykluczenia jest różny – 3 lub 5 lat lub na okres, na jaki został prawomocnie orzeczony zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne. Reguluje go art. 24 ust. 7.

Samooczyszczenie, czyli self-cleaning

Wykonawca, który podlega wykluczeniu może się bronić. Może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, a więc: może naprawić szkodę wyrządzoną przestępstwem, zadośćuczynić za doznaną krzywdę, współpracować z organami ścigania, podjąć środki, które zapobiegą dalszym przestępstwom lub nieprawidłowemu postępowaniu.

Tego przepisu nie stosuje się wobec wykonawcy – podmiotu zbiorowego, który ma sądowy zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia. Samooczyszczenie nie dotyczy również wykonawców, którzy zalegają z opłatami i składkami, ponieważ, jeśli je uiszczą, samoistnie wygaśnie przesłanka do wykluczenia z postępowania.

Wykonawca, jeśli postępowanie dotyczy zamówienia powyżej progów unijnych, składa oświadczenie na Jednolitym Europejskim Dokumencie Zamówienia (JEDZ) i tam już może zaznaczyć informację o tym, że podjął środki naprawcze. W postępowaniach poniżej progów unijnych, gdzie JEDZ nie obowiązuje, będzie inne oświadczenie dotyczące spełniania przesłanek i niepodlegania wykluczeniu oraz podjęcia przez wykonawcę środków naprawczych. Zamawiający musi ocenić, czy środki podjęte przez wykonawcę są wystarczające, czy nadal podlega on wykluczeniu.

Instytucja self-cleaningu i podanie zamawiającemu informacji o podjęciu środków naprawczych musi nastąpić jak najwcześniej (w ofercie lub we wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu). Jeśli wykonawca zapewni, że spełnia warunki udziału w postępowaniu, a zamawiający negatywnie je zweryfikuje, to mimo podjęcia w międzyczasie środków naprawczych, może zostać wykluczony ze względu na podanie nieprawdziwych informacji i wprowadzenie zamawiającego w błąd.

- Nie trzeba się bać na etapie składania ofert, że mamy nie do końca spełnione warunki, ale informować zamawiającego o tym, że podjęte zostały określone środki zaradcze zmierzające do tego, że wykonawca naprawi swoją sytuację jeszcze w trakcie postępowania o zamówienie publiczne – wyjaśniła prezes UZP. – Temu ma służyć instytucja self-cleaning.

IH